

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: A tanári mesterség / 2 – Pedagógiai képességek fejlesztése				
A kurzus oktatója/ Lipták Ildikó e-mail cím, telefonszám: liptakildiko@gmail.com, 0670 94 28 198				
Kód: M-TK-101-2	Tantervi hely: TVMA	Javasolt félév: 1.	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok: -	Típus:	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Szocializáció közegei (párhuzamos követelmény)				
A kurzus célja és alapelvei: A tantárgy célja átfogó és korszerű pedagógiai ismereteket nyújtani a tanítás-tanulás tevékenységének kereteiről, folyamatáról, és szereplőiről. Cél a tanárjelöltek segítése az önálló pedagógiai koncepció kialakításában és a pedagógust jellemző kompetenciák elsajátításában, a tanári kompetenciák minél teljesebb körbejárásával.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A hallgató ismer problémás pedagógiai helyzetek megoldására alkalmas eljárásokat (pl. prevenciós, korrekciós céllal), amelyeknek érti a személyiségfejlesztésre gyakorolt hatását is. Ismeri és érti a kreatív problémamegoldás folyamatát és oktatási lehetőségeit. Pedagógiai helyzetekben, tisztában van a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció lehetőségeivel. Tudatában van az asszertív kommunikáció sajátosságainak és a konstruktív konfliktuskezelés módszereinek. Tisztában van az interakciók és kommunikációs folyamatok legfontosabb sajátosságaival. Tisztában van a tanári szerep különböző dimenzióival, saját személyes motivációival és a hivatás gyakorlása során felmerülő társadalmi szerepelvárásokkal és fellépő szerepkonfliktusokkal. Érti a demokratikus társadalmak legfontosabb nevelési céljait és elfogadott pedagógiai értékeit. Érti a tananyag kiválasztását meghatározó társadalmi és kulturális tényezőket. Érti a tanulástervezés, tanulás szervezés többszintű és összetett rendszerének funkcióját (Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek, szakképzési központi programok, a helyi tantervek, oktatási programok). Pontosan kontextualizálja a kompetencia fogalmának értelmezési kereteit. Ismeri a tanterv funkcióit, típusait. Ismeri a tantervi szabályozás hazai gyakorlatának változásait. Pedagógiai helyzetekben, tisztában van a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció lehetőségeivel. Tisztában van a tanári szerep különböző dimenzióival. Érti az oktatás stratégiáinak, módszereinek, eszközeinek és ezek alkalmazásának lehetőségeit. Ismeri és érti a kreatív problémamegoldás folyamatát és oktatási lehetőségeit. Pedagógiai helyzetekben, tisztában van a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció lehetőségeivel. Tudatában van az asszertív kommunikáció sajátosságainak és a konstruktív konfliktuskezelés módszereinek. Tisztában van az interakciók és kommunikációs folyamatok legfontosabb sajátosságaival. Tisztában van a tanári szerep különböző dimenzióival, saját személyes motivációival és a hivatás gyakorlása során felmerülő társadalmi szerepelvárásokkal és fellépő szerepkonfliktusokkal.				
Képesség: Pedagógiai gyakorlata során a mentálhigiéné szempontjait is szem előtt tartja. Felismeri a diákok közötti személyközi kapcsolatokról eredő feszültségeket, ismer és használ ezek				

feldolgozására szolgáló technikákat.

Pedagógiai helyzetekben adekvát, szerepazonos reakciókra képes.

Pedagógiai gyakorlatában megfelelően használja a csoportmunkát, a csoportalkotás és munkaszervezés legfontosabb, eredményességet befolyásoló elemeinek mérlegelésével.

Helyi tanterv, fejlesztőprogram, tematikai egységek tervezése esetében használja és érvényesíti a tantárgyi integráció lehetőségét.

Adott pedagógiai értékelési helyzeteket önállóan elemez.

Tananyagtervezés során megfelelő módon használja az oktatás, aktuális tartalmat szabályozó dokumentumait (pl. Nemzeti alaptanterv, kerettantervek).

Attitűd:

Adott tanulási célok érvényesítése érdekében a tanulótervezés során bátran kísérletezik, nyitott a korszerű eljárások alkalmazása felé.

Demokratikus értékelkötelezettséggel és felelősségtudattal rendelkezve kész a sajátjától eltérő értékek elfogadására, nyitott mások véleményének megismerésére és tiszteletben tartására.

Tudatossága miatt elkötelezett az iskolai tanulótervezés szélesen értelmezhető lehetőségeivel szemben (pl. tanórán kívüli formák, tantárgyi integrációs lehetőségek érvényesítése).

Miután tisztában van a tanulási eredményt befolyásoló tényezőkkel, adott pedagógiai helyzetekben törekszik minél hatékonyabb tanulási környezet kialakítására.

Konfliktushelyzetek elemzése során megfelelő stratégiát használ, álláspontját, stratégiáját következetesen, de rugalmasan képviseli.

Megfelelő önismerettel rendelkezik, saját tevékenységével kapcsolatban reflektív, hajlandó az önértékelésre.

Problémahelyzetek megoldása érdekében törekszik a konstruktív együttműködésre.

Különböző pedagógiai helyzetekben törekszik az iskolai szereplőkkel való (pl. kollégákkal, tanulókkal, szülőkkel) konstruktív együttműködésre.

Pedagógiai gyakorlatában törekszik a demokratikus tanár-diák kapcsolat kialakítására és működtetésére.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

Célok és hatékonyság, tanári attitűd és képességek, önismeret, közösségi lét, fejlődés és fejlesztés. Demokratikus pedagógiai módszerek a tudatosság, a kommunikáció, az önreflexió és a közösségfejlesztés szolgálatában.

Részletes szakmai tematika/leírás/brief 12 hétre (helyett 6 alkalomra) lebontva

- a.)** Gyakorlatok, drámajátékok a koncentráció, az önfegyelem, az ön- és társismeret, valamint a csoportépítés szolgálatában – a hallgatók betekintést nyernek a szabályjátékok különböző típusainak meghatározott cél szerinti alkalmazásába.
- b.)** Szituációs és interakciós játékok – szerepjátékok az oktatási színterek különböző szereplőivel való azonosulás szolgálatában adjunk lehetőséget; konfliktuskezelési technikák.
- c.)** Önismereti és bizalomjátékok
- d.)** Komplex tanítási dráma a vizuális nevelésért – saját élményű tréning a társművészetek integrált alkalmazásában.
- e.)** A tanár mint facilitátor – vitakultúra az osztályteremben
- f.)** Reflexió, gyakorlás

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A Pedagógiai képességek fejlesztése olyan tréningtárgy, melynek elvégzése csakis aktív részvétellel, a kurzusvezetővel és a társakkal való együttműködés során végezhető el. A hallgatók számára védett és biztonságos környezetet biztosítunk, melyben az aktivitás és a cselekvő részvétel szükséges és elvárt

<p>magatartás.</p> <p>A tanulás környezete: tanterem (A konkrét helyszínt a központi elosztás után az oktatási titkárok vezetik be a neptunba)</p> <p>A tréningeken való aktív részvételen túl, a hallgatók 1,5-3 oldal terjedelmű dolgozatot küldenek a kurzusvezető fenti email címére. A dolgozat témája: Készítsen egy óravázlatot, melyben a tréningek során megtanult képességfejlesztő gyakorlatok közül néhányat beépít az óratervébe! A gyakorlatok illeszkedjenek az óra témájához és céljaihoz!</p> <p>A dolgozat leadási határideje a vizsgaidőszak kezdete.</p>
<p>Értékelés:</p> <p>Kiemelten fontos, hogy az értékelés konkrét szempontjai megjelenjenek a kurzusleírásban!</p> <p>Több tanár és tanáronként külön értékelés esetén tanáronként megbontva</p> <p>Értékelés módja: milyen módszerekkel zajlik az értékelés {teszt, szóbeli felelet, gyakorlati demonstráció stb.})</p> <p>Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben)</p>
<p>Az érdemjegy kiszámítása</p> <p>A tanári mesterség I. és a tanári mesterség II. nevű tantárgyak elvégzése során szerzett érdemjegyek átlaga teszi ki a félév végi érdemjegyet. A tanári mesterség II. értékelése során az alábbiakban felsorolt szempontokat vesszük figyelembe.</p> <p>az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a kurzus érdemjegyében? pl. arányok, pontok, súlyok</p> <p>Az alábbi résznek kötelezően szerepelnie kell a leírásban:</p> <p>Az értékelés során 75 %-os súllyal jelenik meg az órákon való részvétel minősége, és 25 %-ot tesz ki a leadott dolgozat.</p> <p>Az órai részvétel során a következőket értékeljük:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstruktivitás • Aktivitás • Kreativitás • Együttműködés • Saját fejlődésben való felelősségvállalás, erőfeszítés • Pontosság <p>A dolgozat értékelésének szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az óravázlat és a beépített gyakorlatok koherenciája • A kitűzött céloknak való megfelelés • Megvalósíthatóság • Ötletesség
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Játékkönyv. Szerk.: Kaposi László, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ és Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Gabnai Katalin: Drámajátékok – bevezetés a drámapedagógiába. Budapest, Helikon, 2015</p>
<p>Egyéb információk:</p> <p>Bármilyen más információ, amely elősegíti a diákok számára a kurzus megismerését.</p>
<p>Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:</p> <p>Van-e erre lehetőség, ennek formája, lehetőség szerint időpontja</p> <p>Pl. fogadóóra időpontja, helyszíne, kapcsolatfelvétel módja.</p>

Nem szerencsés, ha valaki nem a saját csoportjával végzi el a kurzust, de végső esetben keresünk olyan, más intézményben zajló csoportot, ahol hasonló jellegű tevékenységekben részt vehetnek a hallgatók. Ezek nagyon szűk időkeretben valósíthatók meg.
Szükség esetén az óraadóval kell egyeztetni: liptakildiko@gmail.com